

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БАНКУ: ЗАГРОЗИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Кривенко Олександр Володимирович

студент 5 курсу гр. 53-БС-УФББ

Науковий керівник доцент кафедри банківської справи, кандидат економічних наук Добровольська І.О.

Харківський навчально-науковий інститут

Державного вищого навчального закладу

«Університет банківської справи»

Актуальність теми. Фінансово-економічна безпека банку є актуальною темою, тому що банки є однією з найважливіших галузей економіки та є основною фінансовою системою країни. Фінансово-економічна безпека є одна із найбільш вразливих складових. Фінансова безпека України перебуває під впливом ряду зовнішніх та внутрішніх загроз: нестабільний курс так як в іноземній так і в національній валюті, низький рівень розвитку економіки, зростання злочинності, нестабільний фінансовий стан, а одним із найважливішим можна вважати банківську кризу.

Постановка проблеми . Фінансова-економічна безпека вітчизняних банків дуже потерпає від локальних та глобальних фінансових криз. Особливо актуальне це питання є для банківської системи України, оскільки етапи зростання неминуче призводять до спадів і пов'язаних з цим кризових явищ.

Викладення основного матеріалу. Фінансово-економічна безпека банківської діяльності – це стан найбільш ефективного використання фінансових ресурсів для запобігання загрозам та забезпечення стабільного функціонування вітчизняних банків. Для досягнення найбільш високого рівня фінансово-економічної безпеки банківська установа повинна проводити роботу із забезпечення стабільності і ефективності функціонування основних її складових, до яких належать: фінансова складова, інформаційна складова, техніко-технологічна складова, кадрова складова, правова складова тощо[1].

Нині відсутні єдині підходи до оцінки загроз фінансово-економічній безпеці банків. Багато вчених пропонують власні класифікації таких загроз, зокрема О.А.Кириченко і В.Д.Кудрицький, О.І.Барановський, А.Р.Алавердов, В.Аленін, О.А.Козловський, І.М.Крупка, А.Бриштєлев, М.М.Єрмошенкота інші.

На основі аналізу праць з фінансової та економічної безпеки банку виокремлюють такі чинники економічної безпеки, як: рівень ліквідності; ступінь впровадження інновацій; збереження

активів; забезпечення прибутковості; охорона інформації; забезпечення високої винагород персоналу; кваліфікація співробітників; організаційна система банків тощо.

Серед найважливіших чинників економічної безпеки банківського сектору України дослідники виокремлюють також стан зовнішньої корпоративної заборгованості банків, що в умовах нестабільності курсу національної валюти створює значні ризики для всієї фінансової системи та економіки загалом.

В сучасних умовах для банківського сектору найхарактернішими є такі загрози: низька якість капіталу банків; проведення банками ризикованої кредитної політики; недостатня ефективність банківського нагляду; недостатнє покриття депозитів системою гарантування вкладів; низька ліквідність банківських активів; низький рівень кредитоспроможності підприємств реального сектору економіки; рівень іноземних інвестицій в банківський сектор. Також на нашу думку, ще однією з основних загроз економічній безпеці банківського сектору є банківська криза, що визначається як період, протягом якого істотна частина банківської системи стає неліквідною і неплатоспроможною. Якщо говорити про мікроекономічні проблеми банківського сектору, на нашу думку, слід віднести надлишкову диверсифікацію і експансію банків; надто швидке зростання зобов'язань; низьку якість кредитів (надлишкову концентрацію, кредити спорідненим компаніям, невідповідність часової структури кредитів і зобов'язань, відсотковий і валютний ризик.

Ураховуючи вищевикладене, можна сформулювати такі рекомендації відносно поліпшення фінансово-економічної безпеки банків:

1. Оптимізація валютної політики Національного банку України. Національному банку України необхідно здійснювати управління валютним курсом з урахуванням обсягів та строків виплати вітчизняними банками України зовнішніх боргів;

2. Покращання якості кредитного портфеля банків та підвищення довіри до банківської системи в середньо- та довгостроковій перспективі[2];

3. Ретельніше контролювати якість активів у портфелях банків, запровадити у банках єдину систему управління ризиками відповідно до сучасних стандартів, яка міститиме макро- і мікропруденційний нагляд із посиленням ролі НБУ;

4. Переорієнтувати монетарну політику НБУ від підтримання номінальної стабільності до стимулювання економічного зростання. З цією метою поступово знижувати облікову ставку та розмір коштів банків на окремому рахунку в НБУ від суми обов'язкових резервів, що сприятиме зниженню відсоткових ставок і збільшенню кредитування реального сектору національної економіки;

5. Наблизити діяльність вітчизняних банків до міжнародних стандартів, зокрема сучасних вимог Базельського та Європейського комітету, а також використання підходів до банківського регулювання і нагляду, перевірених світовою практикою, та внесення відповідних змін у регуляторні акти НБУ[3].

Висновок.Сьогодні головним суб'єктом забезпечення захисту банківського сектора є держава. Для забезпечення фінансово-економічної стабільності в Україні, потрібно підвищувати рівень безпеки банківської системи. Комплексний підхід аналізу і оцінки чинників і загроз фінансовій безпеці банківського сектору національної економіки дозволить підвищити якість управління і убезпечить банківську сферу від численних негативних чинників.

Список використаних джерел

1. Криль Я.М., Овчаренко Є.І., Вузько-функціональний підхід в управлінні фінансово-економічною безпекою банківської установи [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/44/12kymbbu.pdf>

2. Євченко Т.І. Економічна безпека Українських банків [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/aprer_2012_8\(1\)_25.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/aprer_2012_8(1)_25.pdf)

3. Крупка І.М. Фінансово-економічна безпека банківської системи України та перспективи розвитку національної економіки [Електронний ресурс] – Режим доступу:

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwi42f6h1-vLAhUKG5oKHWUTDQgQFggcMAA&url=http%3A%2F%2Firbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firbis_nbuv%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2Fbinf_2012_6_49.pdf&usq=AFQjCNGfk8uV7qxtbm_s7ZEuJckrZvL5Xg